

Чарівниця слова

до 190 років від дня народження Марко Вовчок



*Марко Вовчок
(Марія Олександрівна Вілінська)
письменниця демократичного
напрямку, класик української
літератури, перекладачка*





Опанас Маркович

Народилася 22 грудня 1833 р. в маєтку Єкатерининське Орловської губернії у збіднілій дворянській сім'ї. Виховувалася в приватному пансіоні в Харкові.

У 16 років познайомилася з українським фольклористом і етнографом Опанасом Марковичем, засланим до Орла за участь у діяльності Кирило-Методіївського товариства. 1850 чи 1851 року одружилася з ним.

Проживаючи в 1851 — 1858 рр. у Чернігові, Києві, Немирові на Вінниччині вивчила життя, культуру, мову українського народу.

Збірка перших українськомовних творів Марка Вовчка, написаних у Немирові та надрукованих під назвою «Народні оповідання» (Санкт-Петербург, 1857), відразу стала надзвичайно популярною серед української інтелігенції. Попри те, що до першої збірки увійшло лише 11 невеликих творів (серед них оповідання «Сестра», «Козачка», «Чумақ», «Одарка», «Сон», «Панська воля», «Викуп»), вона справила велике враження на літературно-громадську думку.





У 1859 — 1867 рр. перебуває за кордоном, де знайомиться з видатними людьми (Дмитром Менделєєвим, Іваном Сєченовим, Жюлем Вернем, Яном Нерудою).

Після повернення з-за кордону зближується з видавцями «Отечественных записок», веде в цьому журналі рубрику зарубіжної літератури, публікує свої оригінальні твори й переклади. У 1867 — 1878 рр. найяскравіше виявився талант письменниці як романіста.

Померла 28 липня 1907 в м.Нальчик на Кавказі, де і похована.

Марко Вовчок збагатила українську літературу низкою жанрів

Соціально-проблемні
оповідання, повісті
та казки

- *Козачка*
- *Два сини*
- *Інститутка*
- *Девять братів і десята сестриця Галя*

Баладні оповідання

- *Чари*
- *Максим Гримач*
- *Данило Гурч*

Психологічні
оповідання та повісті

- *Три долі*
- *Павло Чорнокрил*



З творчістю Марка Вовчка зросла міжнародна роль української літератури. Твори Марка Вовчка за її життя, починаючи з 1859, з'являлися в чеських, болгарських, польських, сербських, словенських перекладах, виходили у Франції, Англії, Німеччині, Італії й інших європейських країнах.



Вшанування пам'яті

10 серпня 1985 року в українському місті Богуславі Київської області відкрито меморіальний музей-садибу Марка Вовчка.

У літературі з'явилося кілька художньо-біографічних книг про життя Марії Вілінської (у 1973 році Оксана Іваненко написала й видала художньо-біографічний роман «Марія», у 2015 році Ірен Роздобудько у новелі «Немов магніт» представила белетристичну біографію Марка Вовчка).

У 2006 році виходить документальний фільм «Мовчазне божество» зі збірки «Українські літератори ХІХ ст.» серіалу «Тра долі» студії «Віател» (режисер Василь Вітер).

Життю й творчості письменниці присвячено короткометражний телевізійний документальний фільм «Марко Вовчок. Тіємнича зірка» (2014).

Вулиці імені Марка Вовчка мають міста Київ, Львів, Рівне, Дніпро, Суми.

ІВАН ФРАНКО



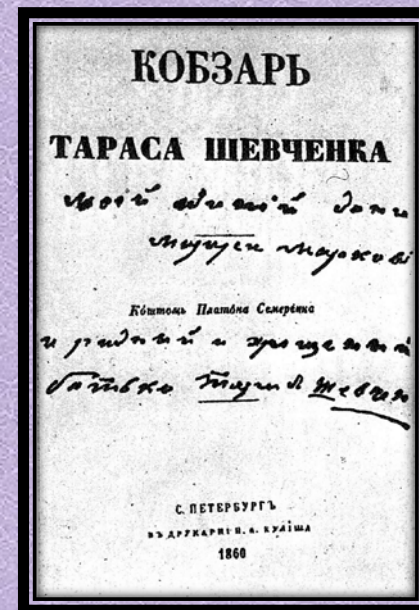
Найкраще в її писаннях, то, без сумніву, її мова.
При всій своїй простоті і популярності вона дуже
багата лексиконом і незрівнянно мелодійна.

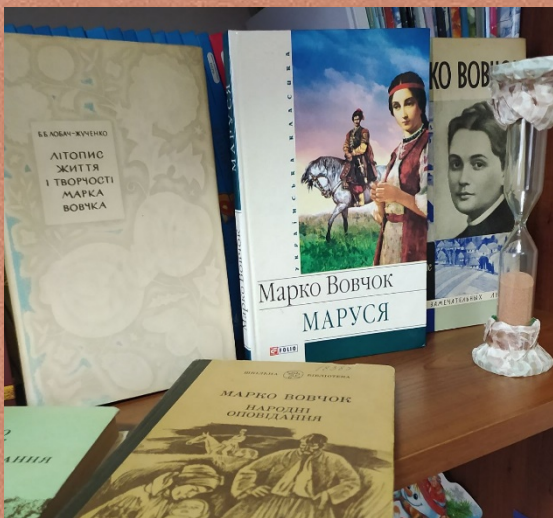
ТАРАС ШЕВЧЕНКО



Моя ти зоренько святая!
Моя ти сило молодая!
Світи на мене, і огрій,
І оживи мое побите
Убоге серце, неукрите,
Голоднее. І оживу,
І думу вольную на волю
Із домовини воззову.
І думу вольную... О доле!
Пророче наш! Моя ти доне!
Твоею думу назову.

Перше після повернення Шевченка із заслання видання «Кобзаря» має присвяту «Марку Вовчку. На пам'ять 24 генваря 1859», а на подарованому письменниці екземплярі книжки автор написав: «Моїй єдиній доні Марусі Марков[ич] і рідний і хрещений батько Тарас Шевченко».





*Завітайте в бібліотеку!
Познайомтеся з книжковою виставкою,
присвяченою ювілею Марка Вовчка
та іншими тематичними виставками*

